

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: czwartek, 07, maj 2026 12:07
Piotr Majoch
Odsłony: 141

NSA: Stypendium za twórczość i upowszechnianie kultury przyznawane na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nie może być ograniczone tylko do uczniów i studentów.

Jak łatwo pogubić się w podstawach prawnych

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrzył skargę kasacyjną dotyczącą wyroku sądu I instancji w przedmiocie skargi na uchwałę rady gminy. Akt dotyczył zasad przyznawania różnorodnych stypendiów za osiągnięcia edukacyjne, sportowe, a także dotyczące twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i opieki nad zabytkami. Część wyroku dotycząca podstaw prawnych, jakie stosuje się w odniesieniu do nagród za osiągnięcia sportowe, została już opisana na łamach naszego Dziennika: [Z wokandy NSA zasady przyznawania stypendiów sportowych muszą znajdować oparcie w ustawie o sporcie](#)

Kwestia nagród za działalność kulturalną wiąże się natomiast bezpośrednio z art. 7b ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (u.p.d.k.). Przepis ten upoważnia jednostki samorządu terytorialnego do przyznawania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami.

Swoboda nie oznacza dowolności

Sąd I instancji uznał, że rada gminy mogła w tej sprawie suwerennie zdecydować, w jakim zakresie będą przyznawane stypendia tego rodzaju. Miało to wynikać z brzmienia przepisu, w świetle którego jednostki samorządu terytorialnego "mogą" (co sugeruje pewien zakres swobody) udzielać nagród. Zdaniem WSA rozpatrującego sprawę w I instancji, nie doszło do kolizji z innym upoważnieniem ustawowym przewidującym możliwość udzielania stypendiów, tj. art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty (u.s.o.). Zostało to uzasadnione mimo innego kręgu oddziaływania lokalnego programu stypendialnego. Nie obejmował bowiem osób zajmujących się działalnością artystyczną, lecz uczniów i studentów uczestniczących w konkursach, zawodach i innych formach współzawodnictwa w tej dziedzinie. Nie dopatrzone się błędu w przepisach uchwały ograniczającej obszar uprawnionych do uzyskania nagród, a także pomijającej kwestie szczegółowych warunków ich przyznawania.

Z takim poglądem nie zgodził się skarżący kasacyjnie Wojewoda, który zarzucił WSA nieuprawnione przyjęcie, że przepis u.p.d.k. pozwala organom samorządu na dużą dowolność i uregulowanie kwestii stypendiów w sposób zdawkowy - bez określenia wysokości nagród ani kręgu osób uprawnionych do ich otrzymania.

Rozpatrując skargę kasacyjną, NSA zauważył, że przepisy art. 7b ust. 1 oraz ust. 3 u.p.d.k. nie pozwalają na to, aby krąg osób uprawnionych do otrzymania stypendium ograniczyć tylko do uczniów i studentów, jak wynikało to z przyjętej uchwały. Tym samym rada gminy była zobowiązana do określenia wysokości stypendiów, a także szczegółowych warunków ich przyznawania. Pominięcie tych zagadnień w uchwale doprowadziło do stwierdzenia nieważności zaskarżonych przepisów.

Wyrok stanowi wyraźny sygnał dla samorządów tworzących programy stypendialne na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Oparte na niej stypendia muszą uwzględniać wszystkich twórców, a ich zasady muszą zostać jasno określone.

Wyrok NSA z 22 kwietnia 2026 r. (sygn. III OSK 1925/23)

Stypendium za działalność kulturalną nie może być dowolnie ograniczane. Prawo wymaga dokładnych regulacji

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 07, maj 2026 12:07

Piotr Majoch

Odsłony: 141

Źródło: [CBOSA](#)